

prøver man paa endnu en Gang at fælde Gaslen mod Hærskarerne af de trufferede Kapuner, man trodser igen Bুদ্ধingernes Bastioner, og man vover sig atter med Dødsforagt i Kampen mod de hede Vines Ildsvælg; nu er man Mand for igen at staa imod. Det er denne Klasse af Befolkningen, som ser med suveræn Ligegyldighed paa Fælledspørgsmaalet og ikke har den mindste personlige Interesse deri. Men nu gaar jeg over til den Klasse af Befolkningen, for hvem Fælledspørgsmaalet er et Spørgsmaal af ganske modsat Betydning. Det er Folk, der om Vinteren sidde inde og tit døje baade Sult og Kulde, men som nu komme ud. Nu, da Joraarsjolen begynder at skinne, komme de ud paa Fælleden med deres svage og blege Børn, komme derud i den sparsomme og knapt tilmaalte Fritid, de have. Navnlig om Søndagen komme de derud for at slukke lidt Solskin, for at faa lidt frisk Luft, for at se en Smule videre Horisont. Jeg har før bedt det ærede Ting lægge Mærke til dette Liv derude om Sommeren, og jeg har særlig bedt Medlemmerne fra Landet derom, som kende saa daarligt til københavnske Forhold, og aldrig have set Fællederne i deres rette Skikkelse. Hvis de en sjælden Gang om Vinteren komme derud, saa have de set dem som øde Marker, der ligge hensølede og ensomme. Det er imidlertid et ganske andet Liv, der udfolder sig derude om Joraaret og om Sommeren. Saa kommer der Folk der ud, som ikke komme der med trætte og anstrengte Fordøjelsesorganer. De komme der snarere med slunkne Maver efter den utilstrækkelige Føde, de have faaet i Vinterens Løb. Ja, disse Fordøjelsesredskaber ere maalket efter Naturrens Orden sammentrukne derved, at de ikke i tilstrækkelig Grad have været i Brug. Den ene Klasse har de udspilede, den anden de sammenkrumpe Fordøjelsesorganer. Men saa kommer der tillige en anden Befolkning, som jeg ogsaa kunde ønske, at de ærede Medlemmer fra Landet fik Lejlighed til at se, naar de ere i Virksomhed. Det er den Ungdom, som mere og mere søger sin Tumleplads derude, alt som Sporten mere og mere tager Overhaand. De komme her jo for at spille deres Boldspil og andre beskæftige sig med Ting, som kunne lede dem bort fra mangehaande Daarligheder. Det er det Liv, som udfolder sig der om Sommeren, og som jeg gerne vilde, at der skulde huses lidt paa. Jeg beder ærede Medlemmer fra Landet, hvis denne Sag, som jeg tror, heller ikke i denne Samling bliver

bragt til sin endelige Afslutning — den er nemlig saa lang og saa tung, at dens Tilendebringelse vistnok først kan foregaa i næste Samling —, naar De komme hjem paa Deres egne Enemærker, og den friske Luft sufer Dem om Drede, da at tænke paa disse Folk i deres andre Hjem her i København, som derfra maa nøjes med at gaa ud paa Fællederne. De ere jo for fattige til at foretage alle disse Rejser, det følger af sig selv, men de ere ogsaa for fattige til at tage i Skoven. Tænk paa Badstefonen, der staar Ugen igennem ved sin Badstebalje, og som saa om Søndagen gaar ud paa Fælleden med sine Børn for at aande lidt frisk Luft og slukke lidt Solskin. Tænk paa disse Folk, naar De ad Nare skulle afgøre denne Sag, og tænk saa paa, om De kunne bære det over Deres Sind at gøre Staar i disse Mennekers Liv og Glæde. Den Fælled, som jeg har talt om, hvor Hospitalet kunde ligge, spiller ikke nogen stor Rolle i det menige Folks Liv, men de andre to Fælleder, Østerfælled og Blegdamsfælled, spille en saadan Rolle, og de danne en Helhed tilsammen. De maa ikke stæres fra hinanden, de maa holdes samlede, for at der kan være et større Eethke Natur, som man kan se ud over med nogenlunde fri Horisont. Jeg har før gjort opmærksom paa, at Københavns Omegn bliver mere og mere bebygget, mere og mere udparcelleret, mere og mere utaaelig for den Befolkning, som lever i den store Stad, hvor der ikke gives den Lejlighed til at rekreere sig i fri Luft. Jeg siger, at disse Fælleder, som jeg her igen forsvarer, er den fattige Befolkning's Villaer, det er deres Strandvej, det er deres Dyrehave, det er deres højmiste Bjerge og Sundhedskilder. Kom da ikke her og gør Staar der! Tag ikke denne Besiddelse fra dem! Jeg vil endnu en Gang henvende mig særlig til dem, som staa paa denne Side og ere Repræsentanter for det menige Folk og for de Interessier, som manovre fra den anden Side kun er alt for tilbøjelig til at overse eller til at se fornemt paa, og jeg siger da: Husk paa, mine Herrer, at der er en Tilbøjelighed hos Menneffene og særlig hos de store til at springe over der, hvor Gærdet er lavest. Dette er en sørgelig og bitter Erfaring, som Livet snart lærer en. Her er netop et Sted, hvor Gærdet er overordentlig lavt og ubetraget, her er der et Sted, hvor det menige Folks Belfærd og Helbred for en ikke ringe Del staar paa Spil, og hvor de ikke eller kun højest ufuldkomment kunne komme til at tale deres egen Sag, til Dels ogsaa fordi de ikke ere blevne vakte ved en Agitation, som burde have været ført i København, for at det rigtig kunde ses, hvad